

Veiligheidsmanagementsysteem voor ziekenhuizen en instellingen die ziekenhuiszorg verlenen

LEVV Landelijk Expertisecentrum
Verpleging & Verzorging

Duijnborgh Audit
www.dbaudit.nl
Archimedesbaan 18-H
3439 ME Nieuwegein
Tel. 030 – 630 4108

Duijnborgh Certification
www.dbcert.nl
Archimedesbaan 18-J
3439 ME Nieuwegein
Tel. 030 – 630 0428

Veiligheidsprogramma voor de zieken(huis)zorg

In 2007 is het Veiligheidsprogramma voor de zorg 'Voorkom schade, werk veilig' gestart, dat werd geïnitieerd door vijf programmapartners: de Nederlandse vereniging van ziekenhuizen (NVZ), Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), Orde van Medisch Specialisten (Orde), Landelijk Expertisecentrum Verpleging & Verzorging (LEVV) en Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN). Het doel van dit Veiligheidsprogramma is om te komen tot 50% reductie van vermijdbare onbedoelde schade in de Nederlandse ziekenhuizen door het ontwikkelen van 'Good Practices' c.q. instrumenten voor de implementatie van de norm NTA 8009:2007.

De Nederlandse Technische Afspraak 8009:2007 (NTA) bevat basiseisen voor het Veiligheidsmanagementsysteem (VMS) voor ziekenhuizen en instellingen die ziekenhuiszorg verlenen. De norm is tot stand gekomen in samenwerking met een groot aantal organisaties op het gebied van de gezondheidszorg en beschrijft de basiseisen voor een VMS. Door dit initiatief is een norm opgezet die een grote mate van herkenbaarheid heeft binnen de gezondheidszorg, immers patiëntveiligheid staat bij alle instellingen hoog op de agenda.

Het Veiligheidsprogramma bestaat uit 3 verbetertrajecten:

1. Het implementeren van een Veiligheidsmanagementsysteem (VMS) waarmee ziekenhuizen en andere instellingen die ziekenhuiszorg verlenen continue risico's signaleren, verbeteringen doorvoeren en beleid vastleggen, evalueren en aanpassen. Het is daarmee de verankering van patiëntveiligheid in de praktijk. De elementen van het VMS, zoals *beleid*, *cultuur*, *risico-inventarisatie* en *continue verbeteren* ondersteund tevens punt 2 en 3
2. Het verbeteren van tien inhoudelijke **thema's** waarop veel winst te behalen valt als het gaat om het terugdringen van de onbedoelde vermijdbare schade in ziekenhuizen met als uiteindelijk doel deze met 50% te reduceren.
3. Invoegen van patiëntveiligheid in onderwijs, onderzoek en opleidingen (IGZ,2010).

De IGZ controleert de voortgang van het Veiligheidsprogramma binnen de zorgorganisaties. Eind 2012 zullen de gestelde doelstellingen van de tien thema's moeten zijn behaald. Zorginstellingen kunnen middels een externe audit aantonen dat het VMS voldoet aan de eisen uit de NTA.

Van ziekenhuizen wordt verwacht dat zij per 31 december 2012 over een gecertificeerd VMS beschikken dat voldoet aan de eisen uit de NTA 8009:2007.

Waarom de NTA 8009:2007?

Invoering van de NTA 8009:2007 draagt bij aan een betere uniformiteit van het VMS en zal ook leiden tot meer maatschappelijke openheid over patiëntveiligheid. De NTA vormt tevens de basis voor externe toetsing van het patiëntveiligheidsbeleid in uw ziekenhuis zoals deze o.a. door de [Inspectie voor de Gezondheidszorg \(IGZ\)](#) wordt uitgevoerd. Daarnaast is door de IGZ een beperkte set veiligheidsindicatoren geformuleerd voor toezicht op de mate waarin ziekenhuizen werken aan de thema's. Een zorgvuldig geïmplementeerde NTA zal resulteren in een 'lean' VMS waarmee veiligheid indicatoren beter inzichtelijk worden en te behalen zijn.

Ter vervanging van de NTA 8009:2007 zal in de loop van 2011 de NTA 8009:2011 uitkomen. Deze biedt u de mogelijkheid uw VMS uit te breiden met onder andere Communicatie, Management van derden en Operationele beheersing. U bent niet verplicht om al aan deze aspecten te voldoen omdat afgesproken is tijdens de looptijd van het programma (2008-2012) de NTA 8009:2007 te hanteren.

Certificatie NTA 8009:2007

Certificatie is een belangrijke doelstelling binnen het Veiligheidsprogramma. Middels een certificering kunt u namelijk aan belanghebbenden (waaronder de IGZ) aantonen dat een onafhankelijke, gekwalificeerde derde partij uw VMS

heeft getoetst tegen de NTA norm en daarvoor een verklaring heeft afgegeven waaruit blijkt dat uw VMS voldoet aan deze norm. De certificatie rapportage over het VMS zal voor de IGZ in beginsel aanleiding zijn uw organisatie niet te bezoeken om te beoordelen op het VMS aan de eisen voldoet.

Ons voorstel

Wij zien het als onze uitdaging om uw veiligheidsmanagementsysteem een meerwaarde te laten zijn voor de organisatie. Ons voorstel is dan ook om de toetsing op te splitsen in 4 delen:

1. Op korte termijn uitvoeren van een 'gap-analyse' om inzicht te krijgen in de huidige uitvoering van de patiëntveiligheid processen en de eisen uit de NTA 8009 om redelijkerwijs eind 2012 gecertificeerd te kunnen worden. Vanuit deze analyse levert Duijnborgh een rapportage op met een plan van aanpak om aan de NTA norm te kunnen voldoen.
2. Periodiek overleg met uw organisatie over de voortgang van het plan van aanpak en tussentijdse toetsing.
3. Tijdens certificatie zullen documenten en werkwijze worden getoetst tegen de NTA eisen

De certificatie is 3 jaar geldig en zal minimaal jaarlijks, op een aantal deelgebieden, worden geëvalueerd. Tijdens deze periode zal op een soortgelijke wijze als beschreven in stap 1 het VMS desgewenst worden uitgebreid

naar de NTA 8009:2011 norm. De opgeleverde rapportages kunnen worden gebruikt om de IGZ te informeren over de status van uw VMS.

Behoeft aan 'ondersteuning' bij het invoeren van de NTA 8009:2007 ?

U kunt er natuurlijk ook voor kiezen om Duijnborgh uw organisatie te laten begeleiden tijdens het gehele traject van implementatie van de NTA norm. Door veel zorginstellingen wordt de NTA als "technisch en abstract" geformuleerd en is de juiste interpretatie soms lastig. Een klankbord helpt u dan om overwogen keuzes te maken. Vaak bent u namelijk al op de goede weg.

Via deze opzet blijven uw eigen medewerkers betrokken waardoor de patiëntveiligheid, cultuur en bewustwording worden vergroot, opgedane kennis wordt behouden, en de zorgspecifieke kennis optimaal wordt gebruikt.

Een ander voordeel is dat een normdeskundige (de auditor) al in een vroegtijdig stadium kan 'bijsturen', waardoor verrassingen achteraf nagenoeg geheel kunnen worden uitgesloten en u ook zeker weet u dat u eind 2012 over een gecertificeerd VMS beschikt en daarmee voldoet aan alle eisen. De praktijk leert dat deze manier van aanpak de organisatie aanzienlijk op de in- en externe (consultancy-) kosten kan besparen.

Waarom Duijnborgh?

Duijnborgh is een bekende naam binnen de zorg en voert binnen deze branche diverse projecten uit. Zoals;

- NVZ toetsing (NEN7510) in 27 streekziekenhuizen en één academisch ziekenhuis
- ondersteuning bij invoering van prospectieve (FMEA) en retrospectieve risicoanalyses (FTA)
- uitvoering 'Goed Beheer zorgsysteem' ([GBZ audits](#)) bij apotheken, huisartsenpraktijken, huisartsenposten en ziekenhuizen.

Hierbij spreken wij met zorgmedewerkers binnen alle lagen van de organisatie en hebben daardoor een goed beeld van de zorgprocessen en de uitdagingen waarvoor zorginstellingen staan.

Wij zijn bekend met vele normen en richtlijnen, zorgspecifiek (NTA 8009, NEN7510) maar ook meer organisatie gericht (o.a. ISO 9001) waardoor wij in staat zijn om elke norm op het juiste niveau te interpreteren en effectief te integreren in uw bedrijfsprocessen

Wij zijn een organisatie waarbij onze klanten centraal staan omdat wij ons terdege bewust zijn dat ons bestaansrecht afhangt van een goede relatie met de klantomgeving.